

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 13T/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723011061
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Veronika Pavláková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2023:5723011061.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred samosudkyňou JUDr. Veronikou Pavlákovou na hlavnom pojednávaní dňa 31.10.2023 v Martine takto

rozhodol:

obžalovaný

Y. V., U.. XX.XX.XXXX, F. R. G., Y.. R.. M. XXX/X, D. R. K. E. K. U. N. D. G.K., L. XXXX, F. Č. Z. K. Z. Ž.,

uznáva sa za vinného, že

1) dňa 17.07.2023 v čase približne o 15.00 hod. v G. v byte č. XX na Ul. Y.. R.. M. XX, po predchádzajúcej hádke a po tom, čo mu bývalá družka, R. I., U.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y.. R.. M.K. XXX/XX, G., s ktorou má spoločného maloletého syna, odmietla dať finančnú hotovosť, jej chytil ruky, a to tak, že jej ich začal vykrúcať, čomu sa bránila a následne jej obe ruky chytil svojou jednou rukou, pričom jeho druhou rukou jej z vrečka nohavíc vytiahol bankovku v nominálnej hodnote 20 eur, pričom počas toho jej nadával a následne z miesta odišiel,

2) dňa 18.07.2023 v čase približne o 19.00 hod. v G. v byte č. XX na Z.. Y.. R.. M. XX, po predchádzajúcej hádke a po tom, čo mu bývalá družka, R. I.D., U.. XX.XX.XXXX, F. R. Y.. R.. M. XXX/XX, G., s ktorou má spoločného maloletého syna, odmietla dať finančnú hotovosť, ju napadol, a to tak, že jej začal vykrúcať prsty na ľavej ruke, v ktorej držala finančnú hotovosť vo výške 60 eur, ktoré jej následne vzal a následne z miesta odišiel, a takým konaním spôsobil R. I., U.. XX.XX.XXXX, F. R. Y.. R.. M. XXX/XX, G., škodu spolu vo výške 80 eur,

teda

pokračovacím konaním použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a taký čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe,

čím spáchal

pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák.

Z a t o s a o d s u d z u j e

Podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Tr. zák. a § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ť o v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Martin podal dňa 04.10.2023 obžalobu zo dňa 03.10.2023, č. 2Pv 359/23/5506, na Y. V., pre skutok právne posúdený ako pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. Keďže obžalovaný pokračovacím konaním použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a taký čin spáchal na chránenej osobe - osobe blízkej, súd sa stotožnil s právnou kvalifikáciou takéhoto jeho konania v zmysle podanej obžaloby.

Po prednesení obžaloby na hlavnom pojednávaní prokurátorom Okresnej prokuratúry Martin obžalovaný vyhlásil, že sa cíti byť vinným zo skutkov uvedených v podanej obžalobe, pričom na všetky otázky samosudkyne uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. por., teda či:

- rozumie, čo tvorí podstatu skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu,
- bol ako obžalovaný poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby,
- rozumie právnej kvalifikácii skutku ako pokračovacieho zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák.
- bol oboznámený s trestnou sadzbou, ktorú zákon ustanovuje za trestný čin - zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. mu kladený za vinu,
- sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý mu je kladený za vinu, odpovedal kladne.

Prokurátor, poškodená i obhajkyňa navrhli prijať vyhlásenie viny obžalovaného. Súd podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Tr. por. vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených v podanej obžaloby, prijal a dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, nevykonával, keďže nezistil žiaden zákonný dôvod, ktorý by bránil prijatiu takéhoto vyhlásenia viny obžalovaného. Priznanie obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti bolo podporené aj ďalšími dôkazmi vykonanými v prípravnom konaní, ktoré sú súčasťou spisového materiálu. Následne bolo na hlavnom pojednávaní vykonané už len dokazovanie k výroku o treste, keďže poškodená si nárok na náhradu škody v rámci adhézneho konania neuplatnila.

Súd postupom podľa § 269 Tr. por. vykonával dokazovanie k výroku o treste prečítaním listinných dôkazov - ilustrácií v Centrálnnej databáze súdov, v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov, Generálnej prokuratúry SR, STA, odpisu registra trestov, ako aj podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Martin, sp. zn. 2T/71/2021.

Prokurátor vo svojej záverečnej reči uviedol, že vzhľadom na samotné vyhlásenie viny zo strany obžalovaného navrhuje uznať vinu v zmysle podanej obžaloby a pokiaľ ide o výrok o treste, tak aj vzhľadom na zmenu postoja obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti, teda priznanie a oľutovanie tohto činu, má za to, že je možné ukladať mu znížený trest pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, a to vo výmere 7 rokov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. I keď v jeho prípade bolo indikované ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, toto mu je už uložené v inej trestnej veci, doteraz nebolo zrušené, a preto ochranné liečenie v tejto veci uložiť nenavrhuje.

Poškodená vo svojej záverečnej reči chcela povedať len toľko, že pokiaľ obžalovaný nepil alkohol, tak všetko bolo v poriadku. Tiež sa chcela prihovoriť za to, aby mu bol uložený nižší trest, pretože si podľa nej nezaslúži tak veľa rokov.

Obhajkyňa obžalovaného v záverečnej reči vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný sa priznal k žalovanej trestnej činnosti, túto úprimne oľutoval, navrhla, aby takéto vyhlásenie súd prijal a najmä zohľadnil pri určovaní druhu a výšky ukladaného trestu. Navrhla, aby bol využitý § 39 Tr. zákona a obžalovanému uložený trest znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby tak, aby bol primeraný a spravodlivý za spáchanú trestnú činnosť.

Obžalovaný sa vo svojej záverečnej reči pripojil k tomu, čo povedala jeho obhajkyňa.

Pri úvahách o druhu trestu a jeho výmere u obžalovaného súd prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok na poškodenú, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, pohľadujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho doterajší život, ktorý viedol, pomery a možnosť nápravy do budúcnosti. Trest ukladal tak, aby obžalovanému zabránil v páchaní ďalšej trestnej činnosti a zároveň mu vytvoril podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život. Z hľadiska vyhodnotenia okolností uvedených v § 36 Tr. zák. a § 37 Tr. zák. súd konštatuje, že obžalovanému pohľadčovalo predovšetkým priznanie a úprimné oľutovanie spáchaného trestného činu (§ 36 písm. l/ Tr. zák.), pričom obžalovaný svojím postojom, keď pred súdom urobil vyhlásenie o vine, umožnil, aby bolo možné posúdiť a uznať jeho vinu bez vykonania rozsiahlejšieho dokazovania, čím bol daný i predpoklad dosiahnutia samotného cieľa trestného konania rýchlejšie a efektívnejšie. Hoci bol obžalovaný v minulosti odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/71/2021 zo dňa 14.12.2021, právoplatným taktiež dňa 14.12.2021, pre zločin podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a prečin podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 roky a uložením probačného dohľadu so zákazom požívania alkoholických nápojov, pričom mu bolo tiež týmto rozhodnutím uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou a aktuálne prejednávanej trestnej činnosti sa dopustil počas plynutia takto určenej skúšobnej doby, súd uvedenú skutočnosť musel zohľadniť podľa § 38 ods. 5 Tr. zák., a preto ju nevyhodnotil zároveň ako príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., keďže by išlo o duplicitný negatívny dopad uvedenej skutočnosti v neprospech obžalovaného. Príťažujúce okolnosti súd teda u obžalovaného nekonštatoval žiadne.

Podľa § 34 ods. 2, ods. 6 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom jednotlivé tresty možno uložiť samostatne alebo aj viaceré popri sebe, avšak za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody, ak tento zákon neustanovuje inak. Trestný čin lúpeže podľa § 188 Tr. zák. je úmyselným trestným činom, za ktorý Trestný zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou päť rokov (zákonom ustanovená sadzba trestu odňatia slobody v § 188 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. je 7 rokov až 12 rokov), t. j. ide o zločin (§ 11 ods. 1 Tr. zák.). Keďže obžalovaný spáchal zločin opätovne, musel súd zvýšiť v súlade so znením § 38 ods. 5 Tr. zák. dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu polovicu rozdielu medzi zákonom určenou hornou a dolnou hranicou trestnej sadzby, a teda trest mal ukladať vo výmere 9 rokov a 6 mesiacov až 12 rokov trestu odňatia slobody. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov je možné vyhlásenie viny učené obžalovaným na hlavnom pojednávaní zohľadniť analogicky ako v prípade uzavretia dohody o vine a treste medzi prokurátorom a obžalovaným a uložiť podľa § 39 ods. 4 Tr. zák. trest znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Súd napokon za zohľadnenia všetkých relevantných okolností prípadu uložil obžalovanému trest pri dolnej hranici takto zákonným spôsobom upravenej trestnej sadzby, a to vo výmere 7 rokov.

Pri určovaní výmery trestu súd zohľadnil všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, okrem iného to, že sa obžalovaný trestnej činnosti dopustil počas plynutia skúšobnej doby podmienčného odsúdenia za inú jeho závažnú úmyselnú trestnú činnosť, pod vplyvom alkoholu, hoci mal uložený zákaz jeho požívania súdnym rozhodnutím, navyše v čase, keď sa mal riadne podrobovať nariadenému ochrannému protialkoholickému liečeniu a prísne abstinovať, zároveň nebolo možné prehliadnúť ani to, že poškodenou bola opätovne, ako už aj pri predchádzajúcom odsúdení, práve poškodená l.. Zjavne ani trest uložený mu spôsobom umožňujúcim preukázať jeho vlastnú vôľu a schopnosť viesť riadny život nebol dostatočne motivujúcim na to, aby sa ďalšej protispoločenskej činnosti vyvaroval, čím nevyužil významnú šancu mu takto súdom poskytnutú. Súd na druhej strane zásadnou mierou zohľadnil i postoj obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti, keď z jeho prejavu na hlavnom pojednávaní bolo zrejmé, že svoje konanie úprimne ľutuje, uvedomuje si dôvod vlastného zlyhania, pričom ako jeho veľká opora pre nápravu v budúcnosti sa javila jeho matka, ktorá ho podporovala aj počas celého súdneho konania.

Vyššie prezentované úvahy viedli súd k uloženiu trestu mimoriadne zníženému, pričom na naplnenie zákonom sledovaného cieľa, a to tak z hľadiska individuálnej prevencie vo vzťahu k samotnému obžalovanému, ale i z pohľadu prevencie generálnej v meradle celospoločenskom, pri súčasnom

vyjadrení morálneho odsúdenie páchatel'a týmto spôsobom, sa uloženie trestu obžalovanému vo výmere 7 rokov javilo ako primerané a spravodlivé. Keďže v ostatných desiatich rokoch pred spáchaním žalovaných skutkov nebol obžalovaný vo výkone trestu odňatia slobody pre iný úmyselný trestný čin, súd ho na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

S prihliadnutím na skutočnosť, že poškodená si neuplatnila nárok na náhradu škody, súd o prípadnej náhrade škody v rámci adhézneho konania ani nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Martin do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.